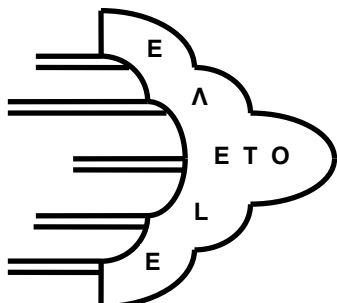

Κωδικός: 3650

ΟΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΟΡΟΛΟΓΙΑΣ (ΕΛΕΤΟ)
Hellenic Society for 988 Terminology (ELETO)**ΓΡΑΦΕΙΑ:**

Αρτέμιδος 6 & Επιδάουρου, 15125 ΜΑΡΟΥΣΙ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ:

Αρτέμιδος 6 & Επιδάουρου, 15125 ΜΑΡΟΥΣΙ

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ:

Τηλ.: 210 8662069, 6974321009, 6974754302

Τηλεομ.: 210 8068299, 210 8662069

Ηλ-Ταχ.: valeonti@otenet.grΙστότοπος: <http://www.eleto.gr/>**ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΛΕΤΟ:**

Μελέτη, εκπόνηση, ... και με οποιοδήποτε τρόπο ανάπτυξη της Ελληνικής Ορολογίας... Συμβολή στην ανάπτυξη της Ελληνικής Γλώσσας και προώθηση του ρόλου της στη διεθνή Ορολογία...

(Από το Καταστατικό)

Αρ.88 Ιανουάριος - Φεβρουάριος 2008

ISSN 1106-1073

Τιμή: 3 λεπτά

Γενική Συνέλευση της ΕΛΕΤΟ στις 12 Μαΐου 2008

Αγαπητά μέλη της ΕΛΕΤΟ,

Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΛΕΤΟ σας προσκαλεί στην ετήσια τακτική Γενική Συνέλευση 2008 της ΕΛΕΤΟ που συγκαλείται στις 5 Μαΐου 2007 και, επειδή είναι βέβαιο ότι δεν θα επιτευχθεί απαρτία, θα πραγματοποιηθεί οριστικά στις 12 Μαΐου ημέρα Δευτέρα και ώρα 18.00-21.00, στην αίθουσα της Ένωσης Ελλήνων Χημικών, Οδός Κάνιγγος 27 (6ος όροφος), με Πρακτέα (θέματα Ημερήσιας Διάταξης):

1. Εκλογή Προέδρου της Γ.Σ. και δύο πρακτικογράφων
2. Απολογισμός Πεπραγμένων
3. Οικονομικός Απολογισμός
4. Εκθεση Ελέγχου της Ελεγκτικής Επιτροπής
5. Απολογισμός/Προγραμματισμός Εργασιών Ορολογίας
6. Εγκριση Πεπραγμένων ΔΣ, ΓΕΣΥ και Προϋπολογισμού
7. Άλλα Θέματα.

Υπενθυμίζουμε ότι, σύμφωνα με το Καταστατικό, στη Γενική Συνέλευση μπορούν να συμμετάσχουν τα μέλη όλων των κατηγοριών με δικαίωμα λόγου, αλλά δικαίωμα ψήφου έχουν μόνο τα ταμειακώς εντάξει τακτικά και ομόλογα μέλη. Όσα μέλη δεν είναι ταμειακώς εντάξει θα τακτοποιηθούν την ίδια μέρα πριν από τη Συνεδρίαση.

Φιλικά

για το Διοικητικό Συμβούλιο

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ**Ο ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ****ΚΩΣΤΑΣ ΒΑΛΕΟΝΤΗΣ****ΤΖΑΝΟΣ ΟΡΦΑΝΟΣ**

Η καθιερωμένη κοπή της πίτας

Στις 6 Φεβρουαρίου 2008 πραγματοποιήθηκε η καθιερωμένη κοπή της πίτας της ΕΛΕΤΟ, στο κέντρο ΚΑΤΣΑΡΙΝΑ, Λ. Κηφισίας 311, Κηφισιά.

Η συμμετοχή ήταν ικανοποιητική. Την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους δύο επίτιμα μέλη της ΕΛΕΤΟ: ο καθηγητής Θεοδόσης Τάσιος με τη σύζυγό του και ο κ. Γιώργος Γκόνος.

Το «μήνυμα της πίτας» εφέτος αφορούσε τις ειδικές γλώσσες:

Τόμοι των Συνεδρίων «Ελληνική Γλώσσα και Ορολογία»

Σύμφωνα με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΛΕΤΟ, οι τόμοι των ανακοινώσεων των Συνεδρίων της ΕΛΕΤΟ:

- 1^ο Συνεδρίου (1997),
- 2^ο Συνεδρίου (1999),
- 3^ο Συνεδρίου (2001),
- 4^ο Συνεδρίου (2003)
- 5^ο Συνεδρίου (2005) και
- 6^ο Συνεδρίου (2007)

τιμώνται:

20 € ο καθένας για τα **μη μέλη** της ΕΛΕΤΟ και **15 €** για τα **μέλη** της ΕΛΕΤΟ.

Στις παραπάνω τιμές προστίθενται για το εσωτερικό: **ταχυδρομικά τέλη 5 €** και **2 €** για κάθε τόμο επιπλέον των 2.

Για το **εξωτερικό** τα ταχυδρομικά τέλη **διπλασιάζονται**.

Πληροφορίες στην ηλ-διεύθυνση: valeonti@otenet.gr

«Δεν νοείται σύγχρονη ειδική γλώσσα χωρίς σύγχρονη ειδική ορολογία»

και σχετική με το θέμα ήταν και η σύντομη ομιλία του Προέδρου **Κώστα Βαλεοντή**, της οποίας η κατακλείδα ήταν: «*Δεν νοείται ανάπτυξη της σύγχρονης ελληνικής γλώσσας χωρίς την ενδεδειγμένη ανάπτυξη όλων των ειδικών γλωσσών της*».

Σε καθεμιά από τις δύο πίτες που κόπηκαν υπήρχε και ένα «φλουρί». Η κα **Μπριγκίτε Ζουναλή** και η κα **Ελευθερία Παπαδοπούλου** ήταν οι τυχερές που τα κέρδισαν. Το κάθε φλουρί αντιπροσώπευε δύο βιβλία: μια Συνοπτική Γραμματική της Νέας Ελληνικής (Γ.Μπαμπινιώτη) και ένα τεύχος με αρχαιοελληνικές παροιμίες μαζί με τα νεοελληνικά και αγγλικά αντίστοιχά τους. Με κλήρωση, δόθηκαν σε άλλους τέσσερις από τους συμμετέχοντες: δύο τσάντες Συνέδρου του 6^{ου} Συνεδρίου (με το περιεχόμενό τους) και δύο τόμοι πρακτικών του 3ου Γλωσσολογικού Συνεδρίου του ΟΔΕΓ (οι τελευταίοι προσφορά του ΟΔΕΓ).

Στην ιστοσελίδα <http://www.eleto.gr/gr/otherevents.htm> έχουν τοποθετηθεί η πρόσκληση, ο λόγος του Προέδρου και η υπερεζύξη <http://sfr.ee.teiath.gr/eleto-pitta08.htm> με τις φωτογραφίες που τράβηξαν οι φίλοι **Στέλιος Φραγκόπουλος** και **Θύμιος Γάτος**.

K.B.OROGRAMMA No 88, January - February 2008,
ISSN 1106-1073

Bimonthly edition of

Hellenic Society for Terminology (ELETO)

Epidavrou & Artemidos 6, GR-15125 MAROUSI GREECE

Συνέδρια/Συμπόσια/Σεμινάρια σχετικά με Ορολογία (Διαρκής Πίνακας του «Ο»)

Σε κάθε φύλλο του «Ο» ο Πίνακας Συνεδρίων/Συμποσίων/Σεμιναρίων που δημοσιεύεται περιλαμβάνει εκδηλώσεις που έχουν σχέση με Ορολογία και πρόκειται να διεξαχθούν στο άμεσο μέλλον, ή έχουν πρόσφατα διεξαχθεί. Η πληροφόρηση του «Ο» για τις εκδηλώσεις αυτές προέρχεται κυρίως από τη συχνή ηλεκτρονική ενημέρωση της ΕΛΕΤΟ από το **Infoterm** (Διεθνές Κέντρο Πληροφοριών για την Ορολογία: <http://linux.infoterm.org/>) και από την EAFT (Ευρωπαϊκή Ένωση Ορολογίας: www.eaft-aet.net), των οποίων η ΕΛΕΤΟ είναι μέλος.

Ο παρακάτω κατάλογος υπάρχει και συνεχίζεται – με αντίστροφη σειρά – και στον ιστότοπο της ΕΛΕΤΟ, στα «Ορολογικά νέα».

1. Διεθνές συνέδριο «Λεξικολογία και Ορολογία: θεωρία, πράξη και ιστορία», Ινστιτούτο της Λιθουανικής Γλώσσας, 23-25 Απριλίου 2008 (LKI Terminology Centre de Vilnius – International conference “Lexicology and terminology: theory, practice and history”, at the Institute of the Lithuanian Language – www.lki.lt)
2. Συνέδριο **TOTH 2008** «Θεωρία και οντολογία: Θεωρίες και εφαρμογές» Annecy Γαλλίας, 5 και 6 Ιουνίου 2008 (Conférence TOTH 2008 Terminologie et ontologie: Théories et applications): <http://www.porphyre.org/toth/>
3. Εθνική σύγκληση της Ιταλικής Ένωσης Ορολογίας (Convegno nazionale dell' Associazione Italiana per la Terminologia) στις 5-7 Ιουνίου 2008 στο Πανεπιστήμιο της Καλαβρίας (Università della Calabria, Mail labdoc@unical.it)
4. Συνέδριο «Σύγχρονα προβλήματα της ιστορίας και θεωρίας των ρομανικών γλωσσών», Μόσχα, 24-25 Ιουνίου 2008 (Colloque Problèmes contemporains de l'histoire et de la théorie des langues romanes” - Moscou (Russie) 24-25 juin 2008): Igor.SKOURATOV@univ-bpclermont.fr
iv_skouratov@mail.ru
5. Διεθνές Θερινό Σχολείο Ορολογίας, Βιέννη, 7-11 Ιουλίου 2008 με θέμα «Διαχείριση ορολογίας: Θεωρία, Πράξη και Εφαρμογές» (International Terminology Summer School 2008 (TSS 2008) «Terminology Management: Theory, Practice and Applications», 7-11 July, Vienna). INFO: <http://www.termnet.info/english/events/tss2008.php>
6. **TKE 2008** – 8^ο Διεθνές Συνέδριο Ορολογία και γνωσιολογική – Διαχείριση οντολογιών και λεξικών πόρων 18-21 Αυγούστου 2008 (8th International conference on Terminology and Knowledge Engineering – Managing Ontologies and Lexical Resources) (http://uk.cbs.dk/forskning_viden/konferencer/tke2008)
7. Σύνοδος του συνδέσμου Επιμελητών και Μεταφραστών της Μεσογείου «**METM 08**: Υποστήριξη της Διεπιστημονικής Επικοινωνίας», Σπλιτ, Κροατία, 11-13 Σεπτεμβρίου 2008 (Mediterranean Editors and Translators Meeting 2008 (METM 08): Communication Support Across the Disciplines, 11-13 September 2008, Split, Croatia) – www.metmeetings.org/?section=metm08_call
8. Συνέδριο «Εκπαίδευση στην πολυγλωσσική και πολυμεσική επικοινωνία», Πανεπιστήμιο του Κεμπέκ, 1-3 Οκτωβρίου 2008 (Premier appel à communications – Colloque Formation à la communication multilingue et multimédia, 2008, Université du Québec en Outaouais – INFO: Blum@uqo.ca, <http://w3.uqo.ca/collnorm/>)
9. XI Ιβηροαμερικανικό Συμπόσιο Ορολογίας (**RITerm 2008**): “La terminología en el tercer milenio: hacia la adopción de buenas prácticas terminológicas” (Η Ορολογία και η τρίτη χιλιετία: προς την υιοθέτηση καλών ορολογικών πρακτικών), Lima (Perú), 13-16 Οκτωβρίου 2008: (http://www.riterm.net/article.php?id_article=431)

K.B.

Η ορολογία της Ορολογίας διαθέσιμη στον ιστότοπο της ΕΛΕΤΟ Τρίγλωσσα γλωσσάρια – Βάση TERMTERM

Το ελληνικό όργανο που ασχολείται με την τυποποίηση στον τομέα της Ορολογίας είναι η τεχνική επιτροπή **TEE-ΕΛΟΤ/ΤΕ21 «Αρχές της Ορολογίας»** για το έργο της οποίας έγινε ανοικτή συζήτηση

στο 6^ο Συνέδριο (βλέπε και προηγούμενο φύλλο του «Ο»), η οποία είναι και *ιδρυτικό συλλογικό μέλος* της ΕΛΕΤΟ.

Βασικότατη συνιστώσα του έργου της επιτροπής αυτής είναι η τυποποίηση της **ορολογίας της Ορολογίας**, αφενός μέσω της εκπόνησης ειδικών προτύπων με **όρους και ορισμούς** (ΕΛΟΤ 561.1 και ΕΛΟΤ 561.2) και αφετέρου μέσω της ειδικής ορολογίας και φρασεολογίας με τις οποίες η επιτροπή διατυπώνει και συντάσσει τα κείμενα όλων των άλλων προτύπων τα οποία εκπονεί.

Σήμερα, αυτή η ορολογία της Ορολογίας είναι δωρεάν διαθέσιμη στο Ίντερνετ τόσο με τη μορφή **τρίγλωσσων γλωσσαρίων** (η εκάστοτε τελευταία έκδοση) στην ιστοσελίδα της επιτροπής στο TEE και στην ιστοσελίδα «**Λεξικά και Γλωσσάρια**» της ΕΛΕΤΟ (<http://www.eleto.gr/gr/LexicaAndGlossaries.htm>) όσο και με τη μορφή της **Βάσης Όρων TERMTERM**.

Την **Βάση Όρων TERMTERM** μπορεί κανένας να την ανοίγει από την ιστοσελίδα <http://www.eleto.gr/gr/termbases.htm> (όπου θα υπάρχει πάντα η τελευταία έκδοση) και να την συμβουλευτεί, αλλά και να την «κατεβάσει» στον υπολογιστή του (αλλά τότε θα πρέπει να φροντίζει να ενημερώνεται συχνά από την παραπάνω ιστοσελίδα για την εκάστοτε εμπλουτισμένη νεότερη έκδοση).

K.B.

Προθέσεων συνέχεια...

Η πρόθεση «μετά»

Όπως είπαμε και στο προηγούμενο φύλλο, στη θέση αυτή καταχωρούμε το τελευταίο «αρθράκι» της αιμνήστης **Ζωής Ξενάκη-Βαρλά**, που το είχε ετοιμάσει λίγο πριν από το 6^ο Συνέδριο και αφορά τις σημασίες της πρόθεσης «μετά».

Η πρόθεση «μετά» δηλώνει

με αιτιατική:

1. **ακολουθία χρονική ή τοπική: μετά το μεσημέρι, μετά την ακμή έρχεται συχνά η παρακμή, μετά το φανάρι ο τρίτος δρόμος δεξιά, μετά την πλατεία, ...**
2. **ακολουθία κατά τάξη: ήρθε δεύτερος μετά από τον συμμαθητή του Τάδε.**
3. **σχέση αιτίας – αποτελέσματος: μετά από τόσο σάλο που προκλήθηκε στις εφημερίδες για παράνομους διορισμούς διατάχθηκε δικαστική διερεύνηση του θέματος.**

με γενική:

4. **συνοδεία, μαζί με** (σε συγκεκριμένες λόγια προέλευσης φράσεις): **προσήλθε μετά της συζύγου του / της οικογενείας του.**
5. **τρόπος: μετά σπουδής, μετά χαράς / συγχωρήσεως / βδελυγμίας || μετά τιμής, μετά λόγου (= λογικά, με σύνεση), μεθ' υπολήψεως** (εκφράσεις σε επίσημα έγγραφα ή επιστολές) || **μετ' εμποδίων** || φρ. **μόλις και μετά βίας** (ελάχιστα και με δυσκολία) *ανέπνεε / μιλούσε.*

Η λέξη **μετά** είναι και επίρρημα για τη δήλωση **χρονικής ακολουθίας: Πάρτε ένα γλυκό· οι καφέδες θα έρθουν μετά. Πρώτα πλένουμε τα χέρια μας και μετά τρώμε** (κατόπιν, ύστερα, αργότερα).

Z.Ξ-B.

Η ορολογική ιστόθυρα FranceTerme της DGLFLF

Στο πλαίσιο του εμπλουτισμού της γαλλικής γλώσσας η **Γενική αντιπροσωπεία για την γαλλική γλώσσα και τις γλώσσες της Γαλλίας** (Délégation générale à la langue française et aux langues de France – DGLFLF) εγκαινίασε στο Ίντερνετ την ορολογική ιστόθυρα **FranceTerme** με διεύθυνση <http://franceterme.culture.fr>

Η ιστόθυρα αυτή περιλαμβάνει, εκτός από τις βασικές πληροφορίες για το σύστημα εμπλουτισμού της γαλλικής γλώσσας, το σύνολο των όρων των διαφόρων τομέων της επιστήμης και της τεχνολογίας που έχουν δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης της Γαλλικής Δημοκρατίας από την **Γενική Επιτροπή Ορολογίας και Νεολογίας** καθώς και επίκαιρες ειδήσεις και χρηστικές συστάσεις γύρω από την ορολογία.

Θ.Β.

Μια χιλιομασημένη και «ξεχειλωμένη» έννοια: Τελικά τι είναι «κιτς»;

Ο όρος μέχρι το 1970 ήταν γνωστός μόνο στους φοιτητές της αρχιτεκτονικής: απλώθηκε όμως σε κάθε μορφή έκφρασης. Λέγεται ότι τα πάντα μπορεί να είναι **κιτς**, όπως εμφάνιση, συμπεριφορά, κοσμήματα, τηλεοπτική εκπομπή, δημοσιογραφία, κινηματογράφος, τραγούδια και ...πάει λέγοντας.

Η εξάπλωση της έννοιας, θυμίζοντας τη χρήση του «απίθανο», είχε συνέπεια και στην ελληνοποίηση του όρου – *κιτσάτο, κιτσαρία, καρακιτσαρίο*.

Ειδικά κείμενα πιθανολογούν την προέλευση του όρου από το γερμανικό ρήμα **kitschen** που σημαίνει «πασαλείβω».

Γλωσσική καταγωγή και χρονική περίοδος (μέσα του 19^{ου} αιώνα) προεξοφλούν την αρχική χρήση του όρου στην ζωγραφική. Πάντως, η έννοια διευρύνθηκε ώστε να περιλάβει την καλλιτεχνική έκφραση στην αρχιτεκτονική και διακόσμηση.

Ένας γενικός χαρακτηρισμός για το **κιτς** είναι το «παράταιρο», το οποίο διευκρινιστικά έχει τρεις διατυπώσεις:

α) Η πρώτη είναι: η **ανατροπή της κλίμακας**.

Παράδειγμα: Το συνηθισμένο ποτήρι του κονιάκ στις κανονικές του διαστάσεις είναι αισθητικά ουδέτερο· αλλά, αν αυξηθεί το μέγεθός του στο πενταπλάσιο και τοποθετηθούν λουλούδια μέσα του μετατρέποντάς το σε βάζο, τότε δεν είναι παρά ένα αντικείμενο **κιτς**.

β) Η δεύτερη είναι: η **μετατόπιση του υλικού**.

Παράδειγμα: Η Αφροδίτη της Μήλου στις διαστάσεις της και στο υλικό της, το μάρμαρο, έχει τη θέση της στον κλασικό κανόνα του ωραίου· αλλά τα γύψινα ή πορσελάνινα ομοιώματά της σε μικρότερες διαστάσεις σε ένα ζαχαροπλαστείο ή πάνω σε έναν μπουφέ την μετατρέπουν σε εμβληματικές εκφράσεις του **κιτς**.

γ) Η τρίτη είναι: η **χωρική ασυμβατότητα**.

Σύμμετρος με τις ανατροπές στις διαστάσεις και στο υλικό είναι ο τόπος. Δύσκολα θα σκεφτεί κανείς να χαρακτηρίσει κιτς τα παιδικά κόμικς με τις φιγούρες του Ντίσνεϊ και τις περιπέτειές τους. Αν, όμως, αποσπαστούν από τον τόπο τους και εγκατασταθούν οι φιγούρες στον χώρο και γίνουν τεράστιες και τριδιάστατες γίνεται άλλο ένα έμβλημα του **κιτς**: η Ντίσνεϊλαντ.

Δεν είναι **κιτς** κάθε ανατροπή της κλίμακας, κάθε μετατόπιση του υλικού, κάθε ασυμβατότητα του χώρου στην καλλιτεχνική έκφραση, αλλά μόνο εκείνη που συμπλέκεται με τη στρεβλή μίμηση, την αντιγραφή που αλλοιώνει, την απεικόνιση που υπονομεύει προς την κατεύθυνση των βασικών χαρακτηριστικών.

Απαραίτητη για την κατανόηση του **κιτς** είναι, εξάλλου, η διάκριση ανάμεσα στο *πηγαίο* και στο *σκοπούμενο*. Το *πηγαίο κιτς* είναι εκείνο του οποίου ο χρήστης δεν έχει συνείδηση του «παράταιρου», δεν το γνωρίζει ως **κιτς**. Παράδειγμα: ένα διαμέρισμα πολυκατοικίας με τη συσώρευση από μπιμπελό ή σκαλιστά έπιπλα, πορσελάνινα ομοιώματα και γραφικές τοπιογραφίες είναι η περίπτωση του **κιτς** ως αυθόρμητης έκφρασης γούστου. Αντίθετα, το *σκοπούμενο κιτς*, έντεχνο και καθόλου αθώο, μπορεί να είναι μεθυστικό. Η ικανότητά του να θυμίζει πάντοτε κάτι εσφαλμένο είναι μέρος της σαγήνης. Παράδειγμα: Εντυπωσιάζεται κανείς από το μέγεθος και αντικρύζει σχεδόν με δέος ένα κτήριο που αντιγράφει τον Παρθενώνα αλλά σε διπλάσιο μέγεθος.

Εκφράσεις κιτς

1) Στην αρχιτεκτονική

Από τα μέσα της δεκαετίας του 1980 ο όρος χρησιμοποιείται όλο και πιο αραιά. Σε αναλογία με το «**μπαρόκ**», που ένας αρχιτέκτονας του 18^{ου} αιώνα όριζε ως «*υπερθετικό του παράξενου*», το **κιτς** αναδείχθηκε σε *υπερθετικό του υπερφιαλού*. Αλλά, ενώ για ένα μεγάλο διάστημα χαρακτηριζόταν «*αρχιτεκτονικό κιτς*» οτιδήποτε έθελγε το ακαλλιέργητο γούστο (αλπικές βίλες σε μεσογειακά νησιά, πήλινες καρυάτιδες σε υποστυλώματα πολυκατοικιών) κανείς πλέον δεν χρησιμοποιεί τον όρο **κιτς** για τέτοιες ακαλαισθησίες.

Ένας μεγάλος βυζαντινός ναός, με τη μαστοριά της πλινθοδομής του, αποτελεί στατικό αριστούργημα. Ένας ναός από μπετόν με διαστάσεις γηπέδου τείνει σαφώς στο **κιτς**, αφού δεν απαιτεί καμία στατική δεξιότητα.

2) Στη μόδα

Στη μόδα το **κιτς** ως αρνητική υποβολή υπήρχε πάντα έστω κι αν μέσω της τέχνης προβαλλόταν μόνο το *ωραίο* και όχι το *άσχημο* ή το *χυδαίο*, αντιληπτό άλλωστε διαφορετικά από εποχή σε εποχή και από τη μια κοινωνική ομάδα στην άλλη.

Το κακόγουστο στο ντύσιμο συνδέθηκε με την άκριτη χρήση τολμηρών νεανικών ενδυμάτων από αταίριαχτες ηλικίες και εξωτερικές εμφανίσεις ή σωματικές διαπλάσεις. Ενδυματολογικά γελιογραφήματα αναδεικνύονται γλαφυρά στις κωμωδίες του Αριστοφάνη.

3) Στην τηλεόραση

Από τα τέλη του 70 και τις αρχές του 80 αρχίζει κανείς να μιλάει για **κιτς**. Το **κιτς** των πρώτων δεκαετιών της ελληνικής τηλεόρασης δεν εξαφανίστηκε· απλώς μετασχηματίστηκε, έγινε πιο διάχυτο και λιγότερο διακριτό.

Το **κιτς** της πρώτης περιόδου της ελληνικής τηλεόρασης συνδεόταν με τον απόηχο της φτώχειας των πρώτων μεταπολεμικών δεκαετιών, τον στεναγμό της μετανάστευσης και τον θρίαμβο της αντιπαροχής. Όμως, το **κιτς** ή το *εμφανές κακόγουστο* της τελευταίας δεκαετιας φέρει την άκομψη σφραγίδα της *παγκοσμιοποίησης*. Η πρώτη ύλη του σύγχρονου *τηλεοπτικού κιτς* δεν είναι τα άψυχα υλικά· δεν είναι τα υπερδιακοσμητικά αντικείμενα. Πρώτη ύλη του είναι οι εθελοντικά προσφερόμενοι ανθρῶπινοι πόροι, οι παίκτες ή οι καλεσμένοι ή οι τηλεθεατές που επικοινωνούν τηλεφωνικά με τα κανάλια παραδίδοντας την ψυχή τους, προκαλώντας την κατανόηση ή τον οίκτο και το σαρκαστικό γέλιο του κοινού.

4) Στον κινηματογράφο

Αν έπρεπε να ορίσουμε το **κιτς**, είναι το *επιδεικτικό κακόγουστο* ή ό,τι προσπαθεί να μιμηθεί με φτηνό τρόπο κάτι που δεν είναι. Τα δράματα της φουστάνελας του '70 με φτηνά κοστούμια είναι **κιτς**. Όμως έχει επικρατήσει ως **κιτς** να θεωρείται το θέαμα που προβάλλει την υπερβολή.

Από το Λεξικό του Γ. Μπαμπινιώτη, τελικά, δίνεται ο ορισμός:

κιτς το κακόγουστο όπως εκδηλώνεται με παράταιρους φανταχτερούς συνδυασμούς σχεδίων ή χρωμάτων καθώς και ό,τι χαρακτηρίζεται από φανταχτερό και παραφορτωμένο σχεδιασμό, εμφάνιση ή περιεχόμενο και ικανοποιεί κυρίως το λαϊκό και ακαλλιέργητο γούστο.

αγγλ. γαλλ. **kitsch** < γερμ. **Kitsch** < διαλεκτ. ρ. **kitschen** «αναμειγνύω πρόχειρα, συγκρούω».

Δ.Π.

Βραβείο για το «Γαλλοελληνικό Λεξικό Νομικών Όρων και Εκφράσεων» του Π. Μάλιακα

Το εξαιρετικό τρίτομο «Γαλλοελληνικό Λεξικό Νομικών Όρων και Εκφράσεων» του οικονομολόγου-νομικού και εκλεκτού μέλους της ΕΛΕΤΟ Πέτρου Μάλιακα βραβεύτηκε στο Παρίσι από την Δράση για την Προώθηση της Γαλλικής του Επιχειρηματικού Κόσμου (ΑΡΡΑ). Η επίσημη τελετή της απονομής του βραβείου θα λάβει χώρα την Πέμπτη 20 Μαρτίου 2008 στο Πολιτιστικό Κέντρο Οικονομικών του προαστίου Bergy του Παρισιού υπό την αιγίδα της Διεθνούς Οργάνωσης Γαλλοφωνίας, του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών και του Υπουργείου Πολιτισμού της Γαλλίας.

Θ.Β.

Ανασυγκρότηση και λειτουργία της Ομάδας ΕΛΟΤ/ΤΕ48/ΟΕ1

Μετά την ανασυγκρότηση και επαναλειτουργία – στον ΕΛΟΤ – της Τεχνικής Επιτροπής ΕΛΟΤ/ΤΕ48 «Ηλεκτρονική Επεξεργασία Στοιχείων», άρχισε (20 Φεβρουαρίου 2008) η επαναλειτουργία της ιστορικής ομάδας εργασίας ΕΛΟΤ/ΤΕ48/ΟΕ1 «Ορολογία Πληροφορικής» με συμπληρωμένη σύνθεση.

Η Ομάδα έχει πολύ έργο να επιτελέσει. Ήδη προωθεί για έγκριση από την ΤΕ48 την αναθεωρημένη 2^η έκδοση του προτύπου ΕΛΟΤ 996.01 *Τεχνολογία Πληροφοριών – Λεξιλόγιο – Μέρος 1: Θεμελιώδεις όροι*.

Κ.Β.

Στη ΓΩΝΙΑ ΤΟΥ ΓΕΣΥ¹ έλα κι εσύ

1. Η δεκαδική υποδιαστολή

Με αφορμή ερώτημα της κας **Μαρίας Παρταλίδου** (ΕΝΕΠΡΟΤ) σχετικά με το **σημείο** (σύμβολο) που χρησιμοποιείται διεθνώς για την **δεκαδική υποδιαστολή**, το ΓΕΣΥ ενημερώθηκε και επισημαίνει τα ακόλουθα:

Το διεθνώς τυποποιημένο (τόσο στον ISO όσο και στην IEC) σύμβολο για την **δεκαδική υποδιαστολή** (**decimal sign, decimal point**) είναι το **κόμμα** (,) και όχι η **τελεία** (.). Αυτό καθορίζεται στην **παράγραφο 3.3.2** του Διεθνούς Προτύπου **ISO 31-0 Μεγέθη και μονάδες - Μέρος 0: Γενικές αρχές (ISO 31-0 Quantities and units - Part 0: General principles)**.

Όλα τα Διεθνή Πρότυπα του ISO και της IEC, αλλά και τα Ευρωπαϊκά (αντίστοιχα και τα εθνικά πρότυπα που ακολουθούν τα Ευρωπαϊκά όπως τα πρότυπα ΕΛΟΤ) έχουν τη **δεκαδική υποδιαστολή** με **κόμμα** και τον **διαχωριστή χιλιάδων** (**thousands separator**) με **διάστημα**. π.χ. 15 000 000,000 15. Στο Ίντερνετ μπορεί να δει κανένας τι χρησιμοποιούν ως δεκαδική υποδιαστολή διάφορες χώρες, στην ιστοσελίδα: http://en.wikipedia.org/wiki/Decimal_separator. Όπως φαίνεται σ' αυτήν την πηγή π.χ. όλες οι χώρες της Ευρώπης (εκτός της Αγγλίας) και σχεδόν όλες της Νότιας Αμερικής (συνολικά 63 χώρες) χρησιμοποιούν το **κόμμα**, ενώ οι ΗΠΑ, το Ηνωμένο Βασίλειο, ο αγγλόφωνος Καναδάς και άλλες 27 χώρες της κεντρικής και ανατολικής Ασίας έχουν την **τελεία**.

2. Κάτι που γίνεται «με το χέρι» δεν είναι οπωσδήποτε χειροκίνητο ούτε και χειρωνακτικό!

Η αναζήτηση (για τις ανάγκες ενός Κανονισμού) από το εκλεκτό επίτιμο μέλος της ΕΛΕΤΟ, τον καθηγητή **Θ. Π. Τάσιο**, ελληνικού επιθέτου που να αποδίδει το αγγλικό επίθετο **manual** στον όρο **manual welding** όταν δηλαδή αυτό χαρακτηρίζει κάποια ενέργεια η οποία «διεξάγεται με το χέρι» και η οποία δεν αποτελεί απαραίτητη βραβεία σωματική εργασία οδήγησε στη δημιουργία των νεολογικών επιθέτων **χειρακτός** και **χειρακτικός**.

Μια έρευνα σε τρεις βάσεις όρων (INFORTERM, TELETERM και του ΕΛΟΤ) βρέθηκαν **112** αγγλικοί όροι που περιέχουν το συνθετικό **manual**. Στους **108** από αυτούς τους όρους το επίθετο αυτό έχει αποδοθεί ως «**χειροκίνητος**», σε **1** όρο και ως «**χειρωνακτικός**», σε **1** όρο μόνο «**χειρωνακτικός**» και σε **3** όρους «**με το χέρι**».

Στους περισσότερους από τους παραπάνω όρους ο προσδιορισμός «**χειροκίνητος**» (= **κινούμενος με το χέρι < χείρ + κινώ**) δεν αποδίδεται **κατά κυριολεξίαν** στο προσδιοριζόμενο (όπως όταν πράγματι κάτι **κινείται** με το χέρι, π.χ. **χειροκίνητος διακόπτης**), αλλά **κατά μεταφοράν** (όταν κάτι **άγεται/διεξάγεται/διεκπεριαιώνεται/κτλ.** με το χέρι, π.χ. **χειροκίνητη ανάλυση**) **και/ή κατά συνεκδοχήν** (όταν κάτι αναφέρεται σε κάτι άλλο που έχει χαρακτηριστεί **χειροκίνητο**, είτε κυριολεκτικά είτε μεταφορικά, π.χ. **χειροκίνητη μέτρηση**).

Πρόβλημα, σε ό,τι αφορά την **γλωσσικά καταλληλότερη** αντιστοιχία τους με τις έννοιες που αποδίδουν, παρουσιάζουν ορισμένοι όροι της δεύτερης ή της τρίτης κατηγορίας, όπου κάτι χαρακτηρίζεται **χειροκίνητο** ενώ κυριολεκτικά δεν προϋποτίθεται καμιά **κίνηση** (π.χ. **χειροκίνητη ανάλυση** δεν κινείται με το χέρι, αλλά **διεξάγεται** με το χέρι· επίσης, η **χειροκίνητη μέτρηση** δεν κινείται με το χέρι, αλλά η διευθέτηση και η ρύθμιση των οργάνων γίνονται με το χέρι)². Στην κατηγορία αυτή υπάγεται και η απόδοση «**χειροκίνητη συγκόλληση**» του όρου **manual welding** που υπάρχει ήδη σε δύο από τους όρους της Βάσης του ΕΛΟΤ.

Αναζητώντας και άλλο επίθετο, παράγωγο ή σύνθετο του ονόματος **χειρ-χειρός**, που ενδεχομένως βελτιώνει τις αποδόσεις των όρων του τύπου **manual welding** βρήκαμε στο **Λεξικό Δ. Δημητράκου**:

χειρικός-ή-όν, ο ανήκων ή αναφερόμενος εις την χείρα, ο της χειρός, διά της χειρός γινόμενος: **χειρικά έργα πάντα, χειρικήν εμίν εργασίαν· χειρίος-α-ον**, ο υπό τας χείρας, υπό την εξουσίαν τινός

ών, υποχείριος· **χειρόγραφος· χειρόδοτος**, ο διά χειρός δοθείς· **χειροποίητος· χειροπόνητος**, ...

Η πρώτη από τις δύο προτάσεις που εξετάστηκαν – και η οποία δεν επελέγη – ήταν η **οροποίηση** του επιθέτου **χειρικός** της ΑΕ, που θα «έστεκε» σε όλες τις προβληματικές περιπτώσεις, γιατί θα σήμαινε απλώς «με το χέρι» (**χειρική ανάλυση, χειρική μέτρηση, χειρική συγκόλληση**)

Η δεύτερη πρόταση που δόθηκε ως επιτυχέστερη ήταν το νεολογικό **σύνθετο** από το όνομα **χείρ** και το ρήμα **άγω** (υπαρκτό στην ΑΕ παράγωγο επίθετο **ακτός**³): **χείρ + ακτός > χειρακτός**· από αυτό με περαιτέρω παραγωγή, προκύπτει το επίσης νεολογικό **χειρακτικός**, που ο καθηγητής πρότεινε και επελέγη τελικά (**χειρακτική συγκόλληση**) για τις ανάγκες του Κανονισμού.

Στον παρακάτω πίνακα συνοψίζονται οι τέσσερις διαφορετικές αποδόσεις του επιθέτου **manual**: **χειρωνακτικός, χειροκίνητος, χειρακτός** και **χειρακτικός**, ο τρόπος δημιουργίας τους και η σημασία τους:

χειρώνακτας < χειρώνας < χειρόνας = χειρών + άνας = κύριος των χειρών	αυτός που εκτελεί βαριά δουλειά με τα χέρια του (ουσιαστικό)
χειρωνακτικός < χειρώνακτ(ας) + -ικός	που ανήκει, αφορά ή έχει σχέση με τον χειρώνακτα
κινήτος < κιν(ώ) + -ητός	που (μπορεί να) κινείται
χειροκίνητος < χείρ + ο + κινήτος	που (μπορεί να) κινείται με το/τα χέρι/χέρια
χειρακτός = χείρ + ακτός < άγω	που (μπορεί να) διεξάγεται με το/τα χέρι/χέρια
χειρακτικός < χειρακτ(ός) + -ικός	που αφορά ή περιλαμβάνει χειρακτή ενέργεια ή χειρακτές ενέργειες

Ευνόητη είναι και η χρήση και των αντίστοιχων επιρρημάτων – **χειρωνακτικά, χειροκίνητα, χειρακτά, χειρακτικά** – για τις ανάλογες περιπτώσεις για την απόδοση του επιρρηματος **manually** στην οροδοσία/ονοματοδοσία (δηλαδή ως συνθετικού άλλων όρων). Φυσικά, στην κοινή λειτουργική χρήση του (δηλαδή όχι ως μέρος όρου) το επιρρημα **manually**, παρόλο που μπορεί να αποδοθεί εκάστοτε με ένα από τα παραπάνω ελληνικά επιρρήματα, αποδίδεται πολύ σωστά και με την επιρρηματική φράση **με το χέρι** π.χ. σε κείμενο που αφορά έναν **χειροκίνητα ενεργοποιούμενο διακόπτη (manually activated switch)** μεταφράζοντας στα ελληνικά την πρόταση **this kind of switch is activated manually** γράφουμε ή λέμε: **αυτό το είδος διακόπτη ενεργοποιείται με το χέρι**.

K.B.

«ΟΡΟΓΡΑΜΜΑ»

Το «Ορόγραμμα» είναι διμηνιαία έκδοση της Ελληνικής Εταιρείας Ορολογίας (ΕΛΕΤΟ) για την αλληλοενημέρωση των μελών της και ευρύτερου κύκλου αποδεκτών για θέματα της Ελληνικής Γλώσσας και Ορολογίας.

Ιδιοκτήτης: Ελληνική Εταιρεία Ορολογίας (ΕΛΕΤΟ)
 Εκδότης: Κ. Ε. Βαλεοντίης, Πρόεδρος της ΕΛΕΤΟ
 Σύνταξη: Κ. Βαλεοντίης, Θ. Βαμβάκος, Κ. Ζερίτη, Μ. Καρδούλη, Α. Λάμπρου-Γκόβου, Ε. Λουπάκη, Ε. Μάντζαρη, Α. Νικολάκη, Δ. Παναγιωτάκος, Π. Πούγγουρας.
 Εκδοτική Ομάδα: Κ. Βαλεοντίης, Θ. Βαμβάκος, Α. Νικολάκη, Κ. Ζερίτη, Τ. Βαλεοντή
 Τηλέφωνα: 6974321009, 210-8662069
 Τηλεμοιότητα: 210-8068299
 Ηλ-Ταχυδρομείο: valeonti@otenet.gr
 Ιστότοπος (όλα τα φύλλα): <http://sfr.ee.teiath.gr/eleteo.htm>

Γίνονται δεκτές συνεργασίες. Απαραίτητες προϋποθέσεις τα κείμενα να είναι σε επεξεργάσιμη ηλεκτρονική μορφή, σύντομα και έτοιμα για δημοσίευση δίχως να απαιτείται παραπέρα επεξεργασία.

Τα δημοσιεύματα που προσυπογράφονται με αρχικά απηχούν τις προσωπικές απόψεις του/της συντάκτη/συντάκτριάς τους, το πλήρες όνομα του/της οποίου/οποίας είναι στη διάθεση της Σύνταξης. Η Σύνταξη του «Ο» συνήθως δεν παρεμβαίνει, ούτε σχολιάζει.

Επιτρέπεται ελεύθερα η αναδημοσίευση ή η αναπαραγωγή ολόκληρου ή μέρους του «Ο» με μόνη υποχρέωση την αναφορά της πηγής.

¹ ΓΕΣΥ: Γενικό Επιστημονικό Συμβούλιο της ΕΛΕΤΟ
² Κατά τη συζήτηση αυτών των όρων στις Ομάδες ΜΟΤΟ και ΤΕ48/ΟΕ1 είχε ήδη επισημανθεί η έλλειψη μιας τέτοιας διάκρισης, που θα μπορούσε να περιορίσει την κάλυψη των όρων αυτών με τους μηχανισμούς της μεταφορικής και συνεκδοχικής χρήσης οι οποίοι, όμως, ορολογικά είναι απόλυτα θεμιτοί και έχουν ευρύτατη χρήση.

³ σημερινά σύνθετά του: **επακτός** (νομ., ιατρ.), **επέισακτος, παρείσακτος** (επισύνθετα του μη χρησιμοποιούμενου σήμερα **εισακτός**)